

Santiago

Santiago An Pinkih Para

Santiago wan sukin Jesústa nijkulturuza panamtu, Jesús au sukin kamtarit aizpa kianapa. Na Jesústa kanpammika ish kiztumikane wat nijkul kit Jesús uztakana uztawa. Jesúskana kimtuchimikane Jesústa wat nijkultuchi, irit awakana namtu akwa (2.14-26).

Diosne aumiza chiwazha piankamninnamtu. Satanás aumiza kwail kininnamtune, aune Diosta nijkul kit paikwatpamakpas, sun kwail kimanpa (1.1-8). Santiagone puizaruzakas kwazparuzakas kainanamtu. Dios piankamtittuzne nil uzat kit an sukin us pashimtu aizpa kiarawa (1.9-27). Usne Cristora piantuza kurunnamtu, wantuza kawarain pashinanapa (2.1-13). Mazantuz mamaztuzpa kwail pit paramtukas, Santiagone tinta kainanamtu, uspa pitkasa mizurainkas kwail mamaztuzpa paramanpa (3.1-12). Diosmin usparuza kiwainnashina, Dios mintu aizpa kianapa (3.13-18).

Masetne mazantuz miashitchi akwa, Santiagone usparuza kurunnamtu, maza awakanain minñanapa. Diosta pianchiruzkasa chakain. Cristora piantuza pilchapuzkain. Puizaruza walkukain (4.1-5.6). Suasne Santiagone usparuza kurunnamtu, au Taitta Diosta paikuana-pa, ussa tirizanapa (5.7-20).

Kakishapu kiztu

1 ¹ Nane Santiago mun ish. Nane Diospakas Anpat Jesucristo-wakas kiwainmika ish. Ap kwaltuza panamtu akwa, nane wan doce Israel kwaltuza, mamaz sura uzturuza, kakishapu kiznamtus.

Diosne awaruza piankamninnamtu

² Une, Diosta piantuz mai. Minpazha uruza kwail kishinakane, naiznakane, wat panintawa. ³ Cristora nijkulamtu akwa, u naizamtukas, une Dios pashimtu aizpa kin piankamarinazi, us

iztakin an tinta namanapa. ⁴Naizamtukas, une wat kishiamizta-wa, chihkatchin. Suasne une ilaparuzkanain kawianazi, Dios kaizta aizpa chinkas wenammanpa.

⁵Minpazha chiwazha wat pianchine, minpazha we piankam-tane, Diosta paikwarain. Usne au we pian aizpa piankamnin-shimtu. Aukasa aliz paramtuchi. ⁶Diosta paikumtune, ussa nij-kul kit paikwatpa, nu paikumtu aizpa sappanapa. Saptuchish mintumikane, maiztumikakana i, inkwa pira ñanpa nuppaintu-kanain i. ⁷Saptuchish mintumikane Anpat chiwazha milashim-tu aizpa sapmanazi. ⁸An awa paas tuntu mintu akwa, usne chi-wazha kishimtu aizpa nasachi.

⁹Puiza aimpishne watsal kularawa, Dios us akwa min kit kiwainshimtu akwa. ¹⁰Kwazpa kultit aimpishsh nijkultumika-ne, watsal kularawa, Dios kwazpa kultittuza wan awaruzka-na namnarit akwa. Wan kwazpa kultitmikane irinazi, wish pulpat kit taiztimkanain. ¹¹Pa puzkane, tinta ñn kikane, wish ti pul parim. Ti pul parikane, wish taiztim. Watsal iztitne, wishne karim. Kawarain imtu payu taizkane, kwazpa kultit-mikane wish pul paritkanain karinazi. Paiña kal mij aizpa ka-rinazi.

Tailchamtu, kwail kimanpa

¹²Mamaz nua kwail kinintukas, chiwazha naiznintukas, au Anpatta chihkamtuchimikane wat kulnazi. Au Anpatta kan-pamtumikane, Diosta nijkulmiztumikane, Dios milan namta aizpa sapnazi, uskasa uzana. Usne ussa pashimturuzza uskasa uz-ninna namnarit. ¹³Minpazha kwail kishikane, Diosne nawa kwail kin kinintu kizman. Diosne chinkas kwail kin mintuchi. Kawarain Diosne mamaztuza kwail kininnamtuchi. ¹⁴Us paiña kwail kishimtu aizpa mintawane, usne chiwazha kwail kishi-miztu. ¹⁵Suasne kwail min kit kishimawane, awane kwail kia-miztu. Kwail kit akwa, it kit Dioskasa uzsachi.

¹⁶Na uruzza pashinamtu akwa, Diosta piantuz, ñanta kiman. ¹⁷Taitta Diosne chiwazha wat aizpa aumiza ininnamtu. Usne chiyura naztam aizmukas sara. Wan sarit aizpa maizamtukas, Diosne mizurainkas maizsachi. ¹⁸Paiña watcha pit akwa, usne aumiza paiña kwalkanain namninshinara, mamaz tuntu uzana-pa. Usne aumiza an ñancha nanarit, paina kwalkanain namana-pa. Kwizta mamaztuzne ussa nijkulanazi.

Wat mit kit kitpa

19 Na uruza pashinamtu akwa, Diosta piantuz na kaizta aizpa piankamtain. Wan uruzne mamaz Dios pit kuruntu aizpa mi-na atpa. Impara impara pit paratpa. Dios pit kainammtuza pilchapuzanachi. 20 Azain pilchapuztumikane Dios pashimtu aizpa nil kisachi. 21 Sunkana manaz, u sinamchi mintu aizpa chihkarain. Wan awa akkwan kwail kiashimtu aizpa kiman. Sunkana Dios paiña pitta kuruntu aizpa miat kit kirain. Paiña pit akwa Diosne uruza watsat milnashina.

22 Dios kaizta aizpa mimtuzne paiña pit parit aizpa kiara-wa. Us kaizta aizpa kimtuchiruzne, uspain ñanta kiamtu, Dios kaizta aizpa miamtuchi akwa. 23 Minpazha kainmin miat kit an pit parit aizpa kiarachine, usne us mirit aizpa maintu. Sun awa-ne maizakasa matsihta iztumikakanain i. 24 Ussain iztawane, usne puijchat kit uskanain iztit aizpa sun urain maintim. 25 Diosne paiña nil pit ininta, awaruza kiwainana, kwail kiamanpa. Dios kaizta aizpa wat miarawane, us miarit aizpa mainñarakine, Dios inintit aizpa kiamiztune, sun ampuruzne wat kulanazi, sun kal kiamtu akwa.

26 Minpazha Cristora nijkultus kiztane, paiña pit paran sampiztakine, usne usmin ñanta kimtu. Us nijkultu aizpa kain i. 27 Taitta Dios iztakin chaamtuasmin, Cristora nijkulturuzne chinkas kwail kiamiznachi. Usne kwairittuzakas ampu irit ashampa naizturuzakas iznat kit kiwainnarawa. An sukin uzasmin, nijkultuchiruzkasa uzasmin, uskas usmin iztawa, kwail kimanpa.

Awaruzpain mamaz tuntu kianachi

2 1 Uruzne Diosta piantuzne, au chiyuras watsal Anpat Jesu-cristora nijkulamturuzne, wan awaruzpain kawarain kiara-wa. 2 Dios wanmakmukin nappakane, ¿Une minta usparuza uzninnamtu? Mazane, kwazpa kultitmikane, naptu. Usne watsal pñin kwa. Uru chihti nukmu nuktit. Mazane, puizamikane, naptu. Usne pitta pñin kwa. 3 U kwazpa kultitmikasha wat “uzmukin uzti” kiztane, une ussa mamaz tuntu kiamtu, kwazpa akwa. Pui-zara “an antain kun kit uzti” kiztane, une ussa mamaz tuntu kiamtu, puiza akwa. 4 Sunkana kitne, une uruzpain mamaz tuntu kiat kit mamazpa wat minñamtuchi.

5 Na uruza pashinamtu akwa, Diosta piantuzne na kaiztu aizpa ka mirain: Diosne au sukin puizaruza nanara, Cristora nijkul-

anapa. Puizaruza kwazpa kultitmikakanain namninnanazi, us inintukin uzanapa. Usne sun ussa pashimturuzza kin namta. **6** Sunkana awaruzne puizaruza watchi minñat kit mitsal kininamtu. Kwazpa kultittuzne u puizaruza piznat kit naiznat kit ininmikasha chihkaamtu, u pui aizpa taanapa. **7** Kwazpa awaruz au wat Cristowa kwail paraamtukas, une Cristora nijkulat kit Cristora kanpamtuz munarit.

8 U mamaztuza wat kin we pian akwa, Diosne paiña pit inin kit ka parit: “Uruzpain pashimtukainain mamaztuza pashinara-wa.”^a Sun wan kiamiztane, wat kulanazi. **9** Sunkana awaruzza mamaz tuntu kiarane, une kwail kiat kit Dios ininta aizpa mi-shiamtuchi. **10** U wan Dios ininta aizpa mit kit kiarakas, u maza ininta aizpa we kitne, une wan Dios ininta aizpa we kiamtu. **11** Diosmin ka kizta: “Mamazpa ashampakasa pitmun.”^b Uskas ka kizta: “Awara piantamun,”^c kizta. Mamazpa ashampakasa pittachikas, ampura piantarane, sun awane wan Dios ininta aizpa mit kit kimtuchi. **12** Une wan Dios pit kaizarawa. Wan wat kal Dios pashit aizpa kitpa. Diosne paiña inintit pit akwa aumiza mimananazi. Sun pit akwa usne aumiza chihtit awakanain uzninashina. Katmizna wantuza nil parat kit wanta kawarain wat kirain. **13** Dios mimamtu payura taizkane, Diosne mamaztuza kiwainna mintachiruzza kiwainmanazi. Mamaztuza wat kiwainturuzne Dios mimamtu payura watsal kulanazi, Dios usparuzza wat kiwainamtu akwa.

Nijkultukas kal kimtukas

14 Diosta piantuz mirain. Cristora nijkulamtu kizmuruzne wat kalkas kishiarawa. Minpazha Cristora nijkulamtu kiztane, sunkana wat kal kimtuchine, ¿Watsat milnashinasa? **15** Sunkana Cristora pianmikane izmumikasha mintawa. Pīn we kwamikashakas payu aizpa kwan pala we mijmikashakas iznarawane, **16** une usparuza ¿Chima kiznapas? “Watmin it kit ikulnaka. Kwashit aizpa kwanka,” kizsachi. Sunkana kiznarakas, usparuza pīn milamtukine, pala kwinamtukine, u kaizamtu aizpa usparuza kiwainnamtuchi. **17** Sunkana Cristora nijkultu kizmumikane wat kalkas kitpa. Wat kal kimtukine, nu nijkultu aizpa anamntuchi. Us kaiztu aizpa kain pit i.

^a 2.8 Lv 19.18 ^b 2.11 Éx 20.13-14 ^c 2.11 Dt 5.17-18

18 Minpazha min kit “nu nijkultu” kizshina. “Nane mamaztuza kiwainnamtus,” kiztus. Na mamaztuza kiwainamtukine, nane nu nijkultu aizpa pianchish. Na mamaztuza kiwainnamtu akwa, nune na nijkultu aizpa pian. 19 Nu maza Diosta nijkultane, nune wat kinazi. Diabloruzkas Diosta piankas, uspane ishkuat kit ulaamtu. 20 Katmizna une an nijkultukin kiarawa. Nune wat mintawa. Nijkultus kizmumikane mamaztuza kiwaintukine, us nijkultu aizpa kain i. 21 Diosne Abrahamta, au an ña pampamikasha, ka kizta: “Nune wat awa i.” ¿Chikishma sun Abrahamta kizta? Nijkultuasmin, Abrahamne Dios ininta aizpa mit kit paiña painkulta, Isaacta, Diosta chihkara, inapa. 22 Une Abraham kit aizpa izashinai. Us nijkulta akwa, Abrahamne Dios inintit aizpa kirit. Us inintit aizpa kirit akwa, Abrahamne an akkwan nijkulshina. 23 Sunkana Dios pitta ka parit: “Abraham Diosta nijkulta akwa, Diosne ‘nune wat awa i.’”^d kizta. “Nune ap izmumika i”^e kizta. 24 Sunkana manaz iztain. Awane mamaztuza kiwainnarawa. Awakas Diosta nijkultawa. Suasne Diosne ussa wat namninnazi. 25 Sunkanain Rahabne uzta. Us kwail cham ashampa arakas, usne Diospa kainammtuza paiña yal nammilanat kit mamaz payura mamaz miwara ininnara. Us kirit aizpa akwa, Diosne ussa wat namninta. 26 Awa izpul irikane, awa irikane, awane mamaztuza kiwainasachi. Sunkanain Cristora nijkultu kizmumikane, mamaztuza kiwainnamtukine, kain kaiztu, nil chi.

Pitkasa kwail paraman

3¹ Diosta piantuz, mirain. Uruzpain kwisha akkwan Dios pit kamtamtuz naman. Diosne nawakas mamaz Dios pit kamtararuzakas an tinta ilnanazi. Diosne Dios pit kamtamtuchiruzan an wemin ilnanazi. 2 Aune wan kwail ñanta kipuspas. Kwail pit paramtuchimikane wat awa i. Usne usmin ininshina. 3 Caballo pitkin kuhmumakpas, au inintu aizpa kinpa. Sunkana caballora izpujianin kit ininmakpas. 4 Katsa kanuarakas iztain. Inkwane tinta parane, kanuara nuppaintu. Puijmumikane ainki puijmukasa us ishimtumal inintu. 5 Pitkasakas sunkanain kirim. Au pitne ainkin i. Awane paiña pitkasa akkwan kwail kwinta kishiamtu. Sunkana ainki ñne katsa inkal sin kit ti paktishina. 6 Pitne

^d 2.23 Gn 15.6 ^e 2.23 Isa 41.8

ĩnkanain i. Aune akkwan kwail pitpara paramtumakpas. Kwail pit parashimtu akwa, aune akkwan tuntu kwail kishimtumakpas. Sun kwail pitne, Diablo ĩntas, paiña uz mukis puztu. Diablonne au kwail paramtu aizpa paranintu. ⁷ Awain wan kalparakas, katsa chitchurakas, kamtarakas, katsa pi pĩntas kalparakas, pishkarurakas tak kamtaninnara. ⁸ Wan kalpa tak kamtaninnarakas, minminkas us kaizta aizpa ininsachi, kwail kizmanpa. Minminkas pitta tak kamtasachi. Kamta sula kwatpane, awane irim. Kawarain kwail pit kizkane, awane mamazta kwail kirim. ⁹ Aune sun pitkasain au Anpat Diosta “kwisha wari” kizpuspas. Diosta “kwisha wari” kiztuasmin, aune awaruzakas kwail kizpuspas. Dios pailta awaruzas uskana uzanapa kawiranara akwa, aune awaruzas kwail paratkiwamakpas. ¹⁰ Sun pitkismin mamaztuza wat kizpuspas. Mamaztuza kwail kizpuspas. Diosta piantuz, sunkana wat chi. Sunkana kiman. ¹¹ Kwazine pi kasukis puztu. Sinam kwazikas tain kwazikas mazain pi kasukis puzsachi. ¹² Diosta piantuz, iztain. Higuera tine olivos pippa wantuchi. Wankail titkas higo pippa wantuchi. Kawarain ñam kwazikas sinam kwazikas maza pi kasukis puzsachi. Katmizna u kaiztu aizpa kwiraruin.

Watcha piankammukas

¹³ Pianmikane, nil minmikumikane, nil uz kit wat wa aizpa kitpa. Paiñawa mintuchiasmin, pianmikane mamaztuza wat iznarawa. ¹⁴ Maza kwazpa kultimtukas, us mij aizpa pashiman. Mamaztuza kwail kizman, umin an katsa namna. “Nane mamazkin an wat ish,” kizman. Nil chi mintumikane watcha kaiztuchi. ¹⁵ Sunkana kimturuzne au sukis awakanain minñamtu. Diablo kaiztu aizpa minñamtu. Diosne aumiza kiwainnamtu, mamaz mij aizpa pashimanpa, mamaztuza kwail pit kizamanpa. ¹⁶ Minpazha mamaz mij aizpa pashimtune, minpazha mamazpa an tinta namshimtune, mamaztuza kwail pit kizashimtune, usne wan nakat kit waya kishit kit akkwan tuntu kwail kinazi. ¹⁷ Dios awaruzas us pian aizpa piankamninnakane, awane wat uzanazi, kwail kiamanpa. Mamazkasa waya kiamanazi. Mamaztuza tinta paraamanazi. Mamaz kuruntu aizpa mianazi. Mamaztuza kiwainnanazi. Wan awaruzas kawarain kianazi. Wat kal kianazi. ¹⁸ Mamaztuza wat kishimturuzne kalpain uzat kit akkwan wat aizpa sappanazi.

Kwail kiarakiwa

4 ¹ ¿Chikishma uruzpain puya tut kit waya kiamtu? Uruzpain pailta payu kwail ayukta minñamtu akwa, kwail kiashimiztu. ² Chiwazha pashimtu aizpa mijchi akwa, uruzne mamaztuza piantaamtu. Patnawans pashiamtu. Patnawans saptuchi akwa, puya tut kit waya kiamtu. U pashimtu aizpa saimanamamtu, Diosta paikumtuchi akwa. ³ Diosta chiwazha we aizpa paikwatkas, sappamtuchi, ñanta paikumtu akwa. U paikumtu aizpa sapparane, u akwa pial kwainazi, chiwazha kwail kianapa. ⁴ Une kwail awa mai. Au sukin kwail kishimturuzne Diospa izmuruzchi. Diosne kwail kishimturuzne aliz kulnamiztu. ⁵ Dios paiña pinkihta ka parit: “Aumiza pashinamtu akwa, Diosne paiña Izpulta ininta, aukasa uznapa. Aumiza kurunnamtu, ñanta kiamanpa.”^f ⁶ Diosne aumiza an akkwan wat kiwainshinamtu, kwail minñamtu aizpa kiamanpa. Paiña pinkihta ka panintit: “Diosne uspain minturuza aliz kulnamtu. Uspain mintuchiruz wat kiwainamtu.”^g ⁷ Manaz Diosta miat kit us kaizta aizpa kirain. Diablo uruzka kaizta aizpa miman, us ukis irinpa, an kwail uruzka kininnamanpa. ⁸ Diosta an wat piankamiztain. Uskas uruzka kamtananzai. Kwail kimtuzne u kwail kiarit aizpa chihkarain, Dios uruzka wat kulninnanapa. Minminkas Diostakas Diablorakas sun urain misachi. Diosta pashimumikane kwail kinminman. ⁹ Uruzpain u kwail akwa naizarinazi. U kwail akwa tayaltain. U kwail akwa aztain. Ishantakas, mane tayaltain. Watsal mintakas, mane tayaltain. ¹⁰ Anpat uruzka kurunakane, us kaizta aizpa miarawa, uskasa uzanapa.

Diosta piantuza kwail kirit kizman

¹¹ Diosta piantuz, mizha. Mamaztuza kwail kaizman. Diosta pianmikara kwail kaiztumikane, ussa pirail kaiztumikane, Dios ininta aizpa kwail i kiztui. Dios ininta aizpa kwail kiztumikane ininmikakana namtu, Dios ininta aizpa mimtuchi akwa. ¹² Diosne awaruzka ininnamtu, us ininta aizpa kinpa. Uskas katsa mi-kwa i. Usmin mamaztuza kwail kiarit aizpa sinam sanashina. Uskas mamaztuza kawal ñinta ininshina. Une “Dioskanain” namman, mamaztuza kwail kiarit kizna.

^f 4.5 Éx 20.5 ^g 4.6 Pr 3.34

Painintuzkas kwazpa kultittuzkas

13 Mane sun mirain. Minpazha ka kizanazi: “Makas tilawakas aune mamaz pipulura maza añokima ianapas, paininna, pial kana kin.” Ka minñamtu. 14 Une tilawa chiwazha kimtu aizpa piankamamanazi. U imtu payu pianchi. An sukin uzamtuasmin, uruzne wanishkanain iztit. Tinta inkwa pakane, wanishne karim. Ukas kawarain iarinazi. 15 Suas manaz wat minñat kit ka kaizarawa: “Anpat auruz chiwazha kin ininnamtune, aune uzanapas, us ininshimtu aizpa kin.” 16 Umin kiashimtu aizpa minñamtu. “Au wat awa makpas” kizamtu. Sunkana kiztane, kwail i. 17 Wat aizpa kiarawa. Wat kitchine, kwail kimtu.

Kwazpa kultittuza kurunnamtu

5 1 Mane kwazpa kultittuz mirain. Uruza naiztu payu taizna-pain akwa, azat kit kwiantain. 2 Uruzpa pakultit mij aizpa pittitkanain mai. Pusumkas imkas uruzpa watsarit pñ titmu. 3 U urukas pialkas ipi kwarit. Pailtimtu, muinchi akwa. U pialkasa mamaztuza kiwainnarachi akwa, une naizarinazi. U maki-ma akkwan pial watsaritkas, wanne ñnta kaarinazi. 4 Kal kimtuz u yalmakim kal kiritkas, une uspa pial watsarit. U pippa pakmuruza wan tanarachi. Katmizna sun pippa pakmuruza au wat tinta Anpatmikasha paikuara, uspa minñamtu aizpa mianapa. 5 An sukinne uruzne kwazpa kultittuzkanain uzat kit chiwazha pashiat aizpa kiashira. Uruzne pintit wakarakana pina pinamtu. Diosne anpain, uruzna mimana, uruzna ilnana. U imtu payu taiznapain i. 6 Uruzne wattuza kiwainnarachi, ianapa. Uspane u iz-takin usparuzain pakpanasachi.

Kalpain uzat kit Diosta paikwarain

7 Katmizna, uruzne Diosta piantuzne kalpain uzat kit tirizarawa, Anpat Jesucristo amtu payukima. Kal kinmumikawa piankamtain. Pippa wammikane impara impara tiriztawa, an ñancha alu kinkima. An kwizta alu kikane, ma pitchin tiriztu, paktu payukima. 8 Uruzkas kawarain impara impara tirizat kit tinta kularawa, au Anpat kailtu payu taiznapain akwa.

9 Diosta piantuzne mamaztuza tinta kaizman, mamaz uruzna kwail kiarit kizamanpa. Diosne, au katsa mikwane anpain, awa kwail kiarit aizpa kiznana. 10 Diosta piantuz, ñamin Dios pit kainammikawa mintain. Uspane au Anpatpa paranara. Naiza-

rakas, uspane imparā imparā tirizara. Kawarain watsal uzarawa. 11 Iztain. Aune naizturuzpa wat minpuspas, uspa wat kiamizta akwa. Uruzne Job naizta aizpa miara. Watsal uzta. Uruzkas Dios Jobta kwizta wat kirit aizpa miara. Au Anpatne au naizamtu aizpa piankam kit aumiza kwisha wat kiwainashimtui.

12 Sunkana, Diosta piantuz ma pitchin kurunamtus. Paramtuasmin, chiyurakas piltakas mamaz chiwazharakas kin namman. Sun kimumikane Dios iztakin us kaiztu aizpa kin namtu. “Watcha” kizakane, watchain kizarawa. “Chi” kizakane, chi kizarawa. Maza pitmin kaizarawa, Dios uruza kwail kirit kizmanpa.

13 Minpazha uruztas naiztukane, Diosta paikwarain. Minpazha wat kultune, Diosta watsal kanta kaiztawa. 14 Minpazha uruztas ishtune, us akwa ilaparuzā iglesiaras akwarain, Diosta paikuanapa. Au Anpat Jesucristora paikuamtuasmin, uspane ishtumikara watsal piam pihshpikasa nirawa, Dios ussa kakulninnapa. 15 Jesucristora watcha nijkul kit Diosta paikukane, ishtumikane kakultinazi. Kwail kiritne, Anpatne ussa kuhspanin kit us kwail kirit aizpa wat kulnazi. 16 Katmizna, ishtumikane paiña kwail kirit aizpa mamaztuza kainarawa. Uruzpain Diosta paikwarain. Uruzpa Diosta paikukane, suasne Diosne an ishtumikasha kakulninnazi. Wat awa Diosta paikukane, Diosne us akumtu aizpa mit kit kinazi, Dios pashimtu aizpa kimtu akwa. 17 Sunkanane Elíasne, Dios pit kainammikane, aukainain azi. Aukanainkas, usne alu kimanpa Diosta paikwara. Suasne kutña año kakwakasa pilkin alu kitchi. 18 Mamasa an kwizta Diosta paikwatpane, mamasa alu kimizta, awa chiwazha pippa pakkanapa.

19 Diosta piantuz mirain. Minpazha uruztas watcha pit mainñarane, mamazne ussa mamasa kiwaintawa, Dios watsal pit mamasa minapa. 20 Sunkana piankamtain. Kwail kiritmikasha kiwaintawa, kwail kimanpa. Mamasa Dios kaizta aizpa kitne, Diosne wan us kwail kirit aizpa wat kul kit watsat milnazi, ñnta imanpa, naizmanpa.

Pailti.